Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 26 juli 2017 *

”Begäran om förhandsavgörande – Förordning (EU) nr 604/2013 – Fastställande av vilken medlemsstat som är ansvarig för prövningen av en ansökan om internationellt skydd som lämnats in i en av medlemsstaterna av en tredjelandsmedborgare – Exceptionellt stor tillströmning av tredjelandsmedborgare som söker internationellt skydd – Myndigheterna i en medlemsstat har ordnat gränspassage i syfte att möjliggöra genomresa till en annan medlemsstat – Inresa har tillåtits med stöd av undantaget avseende humanitära skäl – Artikel 13 – Otillåten passage av en yttre gräns – Frist på tolv månader efter gränspassagen – Artikel 27 – Rättsmedel – Domstolsprövningens omfattning – Artikel 29 – Frist på sex månader att verkställa överföringen – Beräkning av frister – Ny prövning – Suspensiv verkan”

I mål C-490/16,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Vrhovno sodišče (Högsta domstolen, Slovenien) genom beslut av den 13 september 2016, som inkom till domstolen den 16 september 2016, i målet

A.S.

mot

Republika Slovenija,

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, vice ordföranden A. Tizzano, avdelningsordförandena R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen (referent), J.L. da Cruz Vilaça, M. Berger och A. Prechal samt domarna A. Rosas, A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund och S. Rodin,

generaladvokat: E. Sharpston,

justitiesekreterare: handläggaren M. Aleksejev,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 28 mars 2017,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– A.S., genom M. Nabergoj och S. Zbičajnik, svetovalca za begunce,

* Rättegångsspråk: slovenska.

– Sloveniens regering, genom N. Pintar Gosenca, B. Jovin Hrastnik och A. Vran, samtliga i egenskap av ombud,

– Greklands regering, genom T. Papadopoulou, i egenskap av ombud,

– Frankrikes regering, genom E. Armoët, i egenskap av ombud,

– Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av L. Cordì, avvocato dello Stato,

– Ungerns regering, genom M. Tátrai och Z. Fehér, båda i egenskap av ombud,

– Österrikes regering, genom G. Hesse, i egenskap av ombud,

– Förenade kungarikets regering, genom C. Crane, i egenskap av ombud, biträdd av C. Banner, barrister,

– Schweiz regering, genom U. Bucher, i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom M. Condou-Durande, M. Žebre och G. Wils, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 8 juni 2017 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 13.1, 27.1 och 29.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (EUT L 180, 2013, s. 31, och rättelse i och rättelse i EUT L 49, 2017, s. 50) (nedan kallad Dublin III-förordningen).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan syriske medborgaren A.S och Republika Slovenija (Republiken Slovenien) och avser Sloveniens beslut att inte pröva den ansökan om internationellt skydd som lämnats in av A.S.

Tillämpliga bestämmelser

3 Skälen 4, 5 och 19 i Dublin III-förordningen har följande lydelse:

”(4) I slutsatserna från [Europeiska rådets särskilda möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999] förklarades också [att det gemensamma europeiska asylsystemet] på kort sikt bör omfatta ett tydligt och praktiskt genomförbart sätt att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan.

(5) En sådan metod bör bygga på objektiva kriterier, som är rättvisa för både medlemsstaterna och de berörda personerna. Den bör särskilt göra det möjligt att snabbt fastställa ansvarig medlemsstat, för att garantera faktisk tillgång till förfarandena för beviljande av internationellt skydd och inte äventyra målet att behandla ansökningar om internationellt skydd snabbt.

…

(19) För att garantera ett effektivt skydd av den berörda individens rättigheter är det viktigt att fastställa rättssäkerhetsgarantier och rätten till ett effektivt rättsmedel i samband med beslut om överföring till den ansvariga medlemsstaten, särskilt i enlighet med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. För att säkerställa respekten för internationell rätt bör ett effektivt rättsmedel för sådana beslut omfatta prövning såväl av tillämpningen av denna förordning som av den rättsliga och faktiska situationen i den medlemsstat till vilken den sökande överförs.”

4 I artikel 1 i denna förordning föreskrivs följande:

”I denna förordning fastställs kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in i en av medlemsstaterna av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person (nedan kallad *den ansvariga medlemsstaten*)”

5 I artikel 3.2 andra stycket i nämnda förordning föreskrivs följande:

”Om det är omöjligt att överföra en sökande till den medlemsstat som ursprungligen utsetts som ansvarig på grund av att det finns välgrundade skäl att anta att det finns systematiska brister i asylförfarandet och i mottagningsvillkoren för sökande i den medlemsstaten, vilket medför en risk för omänsklig eller förnedrande behandling i den mening som avses i artikel 4 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, ska den medlemsstat som genomför förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat fortsätta att undersöka de kriterier som anges i kapitel III för att fastställa huruvida en annan medlemsstat kan utses som ansvarig.”

6 I artikel 7.2 i samma förordning preciseras följande:

”Ansvarig medlemsstat i enlighet med kriterierna i detta kapitel ska fastställas på grundval av situationen vid den tidpunkt då sökanden först lämnade in sin ansökan om internationellt skydd i en medlemsstat.”

7 I artikel 12 i Dublin III-förordningen införs ett kriterium för av avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för utfärdandet av uppehållstillstånd och viseringar.

8 Artikel 13 i Dublin III-förordningen har rubriken ”Inresa och/eller vistelse”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Om det har fastställts, på grundval av sådana bevis eller indicier som tas upp i de två förteckningar som avses i artikel 22.3 i denna förordning, inklusive sådana uppgifter som avses i [Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 603/2013 av den 23 juni 2013 om inrättandet av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av förordning (EU) nr 604/2013 och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter och begär jämförelser med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål, samt om ändring av förordning (EU) nr 1077/2011 om inrättandet av en Europeisk byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (EUT L 180, 2013, s. 1)] att en sökande utan tillstånd har passerat gränsen till en medlemsstat landvägen, sjövägen eller luftvägen från ett tredjeland, ska den medlemsstat där inresan ägt rum ansvara för prövningen av ansökan om internationellt skydd. Detta ansvar ska upphöra tolv månader efter det att den otillåtna gränspassagen ägde rum.”

9 I artikel 21.1 i Dublin III-förordningen föreskrivs följande:

”Om en medlemsstat som har mottagit en ansökan om internationellt skydd bedömer att en annan medlemsstat ska ansvara för prövningen av denna ansökan, får den förstnämnda medlemsstaten så snart som möjligt och i vart fall inom tre månader från det att asylansökan lämnades in enligt artikel 20.2 anmoda den senare medlemsstaten att överta sökanden.

Utan hinder av första stycket ska framställan, vid en träff i Eurodac på grundval av uppgifter som registrerats i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) nr 603/2013, göras inom två månader från det att den träffen registrerades, i enlighet med artikel 15.2 i den förordningen.

Om framställan om övertagande av en sökande inte görs inom de tidsfrister som anges i första och andra styckena, ska den medlemsstat där ansökan om internationellt skydd lämnades in ansvara för prövningen.”

10 Artikel 23.2 och 23.3 i Dublin III-förordningen har följande lydelse:

”2. Framställan om återtagande ska göras så fort som möjligt och senast inom två månader från det att en träff registrerades i Eurodac, i enlighet med artikel 9.5 i förordning (EU) nr 603/2013.

Om framställan om återtagande grundar sig på andra bevis än uppgifter som erhållits från Eurodacsystemet, ska den översändas till den anmodade medlemsstaten inom tre månader från den dag då ansökan om internationellt skydd lämnades in i enlighet med artikel 20.2.

3. Om framställan om återtagande inte görs inom de tidsperioder som anges i punkt 2 ska ansvaret för prövningen av ansökan om internationellt skydd åligga den medlemsstat där den nya ansökan lämnades in.”

11 Artikel 26.1 i Dublin III-förordningen har följande lydelse:

”Om den anmodade medlemsstaten samtycker till att överta eller återta en sökande ska den anmodande medlemsstaten meddela den berörda personen beslutet att överföra honom eller henne till den ansvariga medlemsstaten och, i tillämpliga fall, om beslutet att inte pröva hans eller hennes ansökan om internationellt skydd …”

12 I artikel 27.1–27.3 i denna förordning föreskrivs följande:

”1. En sökande … ska ha rätt till ett effektivt rättsmedel, i form av överklagande eller omprövning i domstol av de faktiska och rättsliga omständigheterna när det gäller det beslut om överföring.

…

3. Vad gäller överklagande av eller ansökan om omprövning av beslut om överföring ska medlemsstaterna i sin nationella rätt föreskriva att

a) överklagandet eller omprövningen innebär att den berörda personen ska ha rätt att stanna kvar i den berörda medlemsstaten i väntan på resultatet av överklagandet eller omprövningen,

b) överföringen avbryts automatiskt och avbrytandet upphör efter en viss skälig tidsperiod, under vilken en domstol efter noggrann och minutiös kontroll av begäran ska ha beslutat huruvida suspensiv verkan med anledning av ett överklagande eller en begäran om omprövning ska beviljas, eller

c) den berörda personen har möjlighet att inom en skälig tidsperiod begära att en domstol avbryter verkställigheten av överföringsbeslutet i väntan på resultatet av överklagandet eller omprövningen. Medlemsstaterna ska säkerställa att det finns ett effektivt rättsmedel genom att avbryta verkställigheten av överföringen till dess att ett beslut har fattats om den första begäran om uppskov. …”

13 Artikel 29.1 och 29.2 i förordningen har följande lydelse:

”1. Överföringen av sökanden … från den anmodande medlemsstaten till den ansvariga medlemsstaten ska verkställas … senast inom sex månader efter det att framställan från en annan medlemsstat om övertagande eller återtagande av den berörda personen godtogs eller det slutliga beslutet i fråga om överklagande eller omprövning med suspensiv verkan fattades i enlighet med artikel 27.3.

…

2. Om överföringen inte görs inom tidsfristen på sex månader ska den ansvariga medlemsstaten befrias från sin skyldighet att överta eller återta den berörda personen, varpå ansvaret övergår på den anmodande medlemsstaten. Denna tidsfrist får förlängas till högst ett år om överföringen inte kunnat utföras på grund av att den asylsökande varit frihetsberövad, eller till högst arton månader om den asylsökande håller sig undan.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

14 A.S. lämnade Syrien och reste in i Libanon innan han reste genom Turkiet, Grekland, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Serbien. Han passerade gränsen till Kroatien under år 2016. Kroatiska myndigheter organiserade en transport till den slovenska gränsen.

15 Den 20 februari 2016 reste A.S. in i Slovenien. Av slovenska myndigheter överlämnades han till österrikiska myndigheter. Dessa nekade dock honom inresa i Österrike.

16 Den 23 februari 2016 lämnade A.S. in en ansökan om internationellt skydd i Slovenien.

17 Slovenska myndigheter anmodade kroatiska myndigheter att överta A.S. med stöd av artikel 21 i Dublin III-förordningen. Kroatiska myndigheter godtog denna anmodan den 20 maj 2016.

18 Den 14 juni 2016 beslutade Ministrstvo za notranje zadeve (Inrikesministeriet, Slovenien) att inte pröva A.S.:s ansökan om internationellt skydd därför att vederbörande skulle överföras till Kroatien som var ansvarig medlemsstat för prövningen av ansökan med tillämpning av det kriterium som anges i artikel 13.1 i Dublin III-förordningen, eftersom A.S. utan tillstånd hade passerat den kroatiska gränsen från tredjeland.

19 A.S. överklagade detta beslut till Upravno sodišče (Förvaltningsdomstolen, Slovenien). Den 4 juli 2016 avslog nämnda domstol överklagandet samtidigt som den förordnade om uppskov med verkställigheten av inrikesministeriets beslut av den 14 juni 2016 fram till att ett slutligt beslut förelåg i det nationella målet. A.S. överklagade till den hänskjutande domstolen.

20 Vrhovno sodišče (Högsta domstolen, Slovenien) beslutade under dessa omständigheter att vilandeförklara målet och att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Ska det domstolsskydd som ges enligt artikel 27 i [Dublin III-förordningen] tolkas så, att det också omfattar tolkningen av villkoren för kriteriet i artikel 13.1 i samma förordning avseende en medlemsstats beslut att inte pröva en ansökan om internationellt skydd, när en annan medlemsstat har tagit på sig ansvaret för att pröva sökandens ansökan på samma grund och när sökanden har invänt mot detta?

2) Ska villkoret avseende otillåten gränspassage enligt artikel 13.1 i [Dublin III-förordningen] tolkas oberoende av eller i förening med artikel 3.2 i [Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandssmedborgare som vistas olagligen i medlemsstaterna (EUT L 348, 2008, s. 98)] och artikel 5 i [Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2016 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) (EUT L 105, 2006, s. 1), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 610/2013 av den 26 juni 2013 (EUT L 182, 2013, s. 1], i vilka otillåten gränspassage definieras, och ska denna tolkning tillämpas med avseende på artikel 13.1 i [Dublin III- förordningen]?

3) Med hänsyn till svaret på den andra frågan, ska begreppet otillåten gränspassage i artikel 13.1 i [Dublin III-förordningen] under sådana omständigheter som de som är aktuella i förevarande mål tolkas så, att det inte är fråga om en otillåten gränspassage när myndigheterna i en medlemsstat organiserar gränspassagen i syfte att bereda en transitering till en annan medlemsstat …?

4) För det fall att den tredje frågan besvaras jakande, ska artikel 13.1 i [Dublin III-förordningen] då tolkas så, att en tredjelandsmedborgare inte får överföras till den stat i vilken vederbörande ursprungligen reste in på EU:s territorium?

5) Ska artikel 27 i [Dublin III-förordningen] tolkas så, att tidsfristerna i artikel 13.1 och artikel 29.2 [i denna förordning] inte fortsätter att löpa när sökanden utnyttjar sin rätt till domstolsskydd, i synnerhet när detta innefattar hänskjutandet av en tolkningsfråga eller när den nationella domstolen väntar på att Europeiska unionens domstol ska svara på en sådan fråga som ställts i ett annat mål? I andra hand, fortsätter tidsfristerna att löpa även när den ansvariga medlemsstaten inte har rätt att neka mottagande?”

Förfarandet vid domstolen

21 Den hänskjutande domstolen ansökte om att EU-domstolen skulle tillämpa förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande enligt artikel 107 i domstolens rättegångsregler.

22 EU-domstolen beslutade den 27 september 2016 på förslag av referenten och efter att ha hört generaladvokaten att avslå denna ansökan.

23 Genom beslut av den 22 december 2016 beslutade EU-domstolens ordförande att målet skulle avgöras med förtur.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

24 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 27.1 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att en sökande av internationellt skydd – vid ett överklagande av ett beslut om överföring av vederbörande – kan åberopa en felaktig tillämpning av det kriterium om ansvaret, vid otillåten passage av en medlemsstats gräns, för prövningen av ansökan om internationellt skydd, vilket anges i artikel 13.1 i förordningen.

25 I artikel 27.1 i Dublin III-förordningen preciseras att en sökande av internationellt skydd ska ha rätt till ett effektivt rättsmedel, i form av överklagande eller omprövning i domstol av de faktiska och rättsliga omständigheterna när det gäller beslut om överföring.

26 Omfattningen av de rättsmedel som en sökande av internationellt skydd har möjlighet att använda mot ett beslut att överföra vederbörande preciseras i skäl 19 i förordningen, varav framgår att för att säkerställa respekten för internationell rätt ska effektiva rättsmedel mot beslut om överföring omfatta såväl en prövning av tillämpningen av den förordningen som en prövning av den rättsliga och faktiska situationen i den medlemsstat till vilken sökanden ska överföras (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 juni 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punkterna 38 och 39).

27 I detta avseende fann domstolen i punkt 61 i domen av den 7 juni 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409), att en sökande av internationellt skydd får åberopa en felaktig tillämpning av ett av de i kapitel III i förordningen angivna kriterierna för att fastställa ansvarig medlemsstat för prövningen av en ansökan om internationellt skydd.

28 Domstolen gjorde i nämnda dom ingen åtskillnad mellan de olika kriterier som föreskrivs i detta kapitel, inbegripet kriteriet om otillåten passage av en medlemsstats gräns i artikel 13.1 i förordningen.

29 Förvisso var det enbart kriteriet i artikel 12 i förordningen som direkt avsågs i det mål som avgjordes genom nämnda dom.

30 De skäl som domstolen lämnade i samma dom gäller emellertid i tillämpliga delar även kriteriet i artikel 13.1 i samma förordning.

31 Domstolen erinrar särskilt om att kriterierna i artiklarna 12 och 13 i Dublin III-förordningen spelar en jämförbar roll i genomförandet av förfarandet för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig, vilket införts genom denna förordning, och således för tillämpningen av förordningen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 juni 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punkterna 41–44).

32 På samma sätt är den utveckling som systemet för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för prövningen av en ansökan om internationellt skydd som lämnats in i en av medlemsstaterna och de målsättningar som eftersträvas med detta system har genomgått, vilket domstolen har erinrat om i punkterna 45–49 i dom av den 7 juni 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:2016:409), även relevant vid kontrollen av tillämpningen av artikel 13 i förordningen.

33 Vad beträffar den av den hänskjutande domstolen påpekade omständigheten att en annan medlemsstat, i det nationella målet, redan har åtagit sig att vara ansvarig för att pröva den ifrågavarande ansökan om internationellt skydd påpekar domstolen att, med tillämpning av artikel 26.1 i Dublin III-förordningen, ett beslut om överföring först kan meddelas vederbörande när den anmodade medlemsstaten har samtyckt till att överta eller återta denna person.

34 Således kan denna omständighet inte medföra att domstolsprövningen av beslutet om överföring, vad beträffar kriterierna i kapitel III i denna förordning, är utesluten, utan att artikel 27.1 i förordningen skulle förlora huvuddelen av sin ändamålsenliga verkan. Det ska även konstateras att i det mål som avgjordes genom domen av den 7 juni 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409), hade den anmodade medlemsstaten uttryckligen tagit på sig ansvaret att pröva den i detta mål berörda ansökan om internationellt skydd.

35 Mot denna bakgrund ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 27.1 i Dublin III-förordningen, jämförd med skäl 19 i samma förordning, ska tolkas så, att en sökande av internationellt skydd vid ett överklagande av ett beslut om överföring kan åberopa en felaktig tillämpning av det kriterium om ansvar, vid otillåten passage av en medlemsstats gräns, för prövningen av ansökan om internationellt skydd, vilket anges i artikel 13.1 i nämnda förordning.

Den andra och den tredje frågan

36 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra och den tredje frågan, som ska prövas gemensamt, för att få klarhet i huruvida artikel 13.1 i Dublin III-förordningen, i tillämpliga fall jämförd med bestämmelserna i förordning nr 562/2006, i dess lydelse enligt förordning nr 610/2013 och med bestämmelserna i direktiv 2008/115 ska tolkas så, att en tredjelandsmedborgare, vars inresa har tolererats av myndigheterna i en första medlemsstat som ställts inför tillströmningen av ett exceptionellt stort antal tredjelandsmedborgare, som vill resa genom denna medlemsstat för att lämna in en ansökan om internationellt skydd i en annan medlemsstat, utan att uppfylla de inresevillkor som i princip krävs i den första medlemsstaten, ska anses ”utan tillstånd [ha] passerat” nämnda första medlemsstats gräns i den mening som avses i denna bestämmelse.

37 Domstolen erinrar inledningsvis om att det av punkterna 41–58 i den i dag meddelade domen Jafari (C-646/16) framgår att en tredjelandsmedborgares tillstånd att resa in i en medlemsstat i en sådan situation som i det nationella målet inte kan kvalificeras som ”visering” i en mening som avses i artikel 12 i Dublin III-förordningen.

38 Vad beträffar tolkningen av artikel 13.1 i denna förordning följer det för det första av punkterna 60–72 i ovannämnda dom att även om de rättsakter som antagits av unionen på området gränskontroll och invandring utgör kontextuella faktorer som är användbara för tolkningen av denna bestämmelse kan räckvidden av begreppet ”utan tillstånd [ha] passerat” gränsen till en medlemsstat i den mening som avses i denna förordning i princip inte direkt utläsas ur dessa rättsakter.

39 Det framgår vidare av punkterna 73–93 i nämnda dom att en tredjelandsmedborgare som har fått tillstånd att resa in i en första medlemsstat utan att uppfylla de inresevillkor som i princip krävs i denna medlemsstat, i syfte att resa vidare till en annan medlemsstat för att ansöka om internationellt skydd i denna andra medlemsstat, ska anses ”utan tillstånd [ha] passerat” den första medlemsstatens gräns i den mening som avses i artikel 13.1 i Dublin III-förordningen, oavsett om denna passage har tolererats eller tillåtits i strid med gällande regler eller om den har tillåtits av humanitära skäl, med undantag från de inresevillkor som i princip gäller för tredjelandsmedborgare.

40 Slutligen har den omständigheten att situationen i samband med passagen av gränsen kännetecknas av en exceptionellt stor tillströmning av tredjelandsmedborgare som söker internationellt skydd ingen betydelse för tolkningen eller tillämpningen av denna bestämmelse (den i dag meddelade domen Jafari, C-646/16, punkterna 93–100).

41 Domstolen erinrar dock om att enligt artikel 3.2 i Dublin III-förordningen och artikel 4 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna får en överföring av en sökande av internationellt skydd till den ansvariga medlemsstaten inte verkställas om överföringen medför en verklig risk för att den berörde utsätts för omänsklig eller förnedrande behandling i den mening som avses i nämnda

artikel 4 (se, för ett liknade resonemang, dom av den 16 februari 2017, C.K. m.fl., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, punkt 65). En överföring kan således inte verkställas om det föreligger en sådan risk i den ansvariga medlemsstaten efter en exceptionellt stor tillströmning av tredjelandsmedborgare som söker internationellt skydd.

42 Härav följer att den andra och den tredje frågan ska bevaras enligt följande. Artikel 13.1 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att en tredjelandsmedborgare vars inresa har tolererats av myndigheterna i en första medlemsstat som ställts inför en exceptionellt stor tillströmning av tredjelandsmedborgare som vill resa genom denna medlemsstat för att lämna in en ansökan om internationellt skydd i en annan medlemsstat, utan att uppfylla de inresevillor som i princip krävs i denna första medlemsstat, ska anses ”utan tillstånd [ha] passerat” nämnda första medlemsstats gräns i den mening som avses i denna bestämmelse.

Den fjärde frågan

43 Med hänsyn till svaren på den andra och den tredje frågan saknas skäl att besvara den fjärde frågan.

Den femte frågan

44 Den hänskjutande domstolen har ställt den femte frågan för att få klarhet i huruvida artikel 13.1 och 29.2 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att de frister som föreskrivs i dessa bestämmelser fortsätter att löpa efter det att ett överklagande har ingetts mot det berörda beslutet om överföring, inbegripet när den nationella domstolen har beslutat att begära förhandsavgörande hos EU-domstolen.

45 I artikel 13.1 i Dublin III-förordningen, som återfinns i kapitel III i förordningen, vilket innehåller kriterierna för att fastställa ansvarig medlemsstat, preciseras i andra meningen att en medlemsstats ansvar, vilket grundar sig på kriteriet om otillåten passage avgränsen till en medlemsstat, upphör tolv månader efter det att den otillåtna gränspassagen ägde rum.

46 I artikel 29.2 i förordningen, som återfinns i kapitel VI i avdelning VI i samma förordning, vilken innehåller bestämmelser om överföringar, föreskrivs att om överföringen från den anmodande medlemsstaten till den ansvariga medlemsstaten inte görs inom tidsfristen på sex månader, ska den ansvariga medlemsstaten befrias från sin skyldighet att överta eller återta den berörda personen, varpå ansvaret övergår på den anmodande medlemsstaten.

47 Det framgår av dessa båda bestämmelser att de frister som föreskrivs i dem syftar till att tidsbegränsa en medlemsstats ansvar enligt Dublin III-förordningen.

48 Dessutom framgår det såväl av nämnda bestämmelser som av deras placering i förordningen att de är tillämpliga i två olika skeden av det förfarande som införts genom förordningen.

49 Den frist som anges i artikel 13.1 i Dublin III-förordningen utgör således ett tillämpningsvillkor för kriteriet i denna bestämmelse och det måste ses till att kriteriet iakttas under förfarandet för att fastställa vilken medlemsstat som är ansvarig, varefter det eventuellt kan fattas ett beslut om överföring.

50 Artikel 29.2 i denna förordning avser däremot verkställigheten av beslutet om överföring och kan tillämpas först när principen om överföring blivit obestridlig, det vill säga först när den anmodade medlemsstaten har godtagit att överta eller återta den berörda personen.

51 Den ordning som respektive frist reglerar ska således preciseras med beaktande av deras specifika syften i det förfarande som införts genom förordningen.

52 Vad först beträffar fristen i artikel 13.1 i Dublin III-förordningen erinrar domstolen om att det i artikel 7.2 i förordningen preciseras att ansvarig medlemsstat i enlighet med kriterierna i kapitel III i förordningen ska fastställas på grundval av situationen vid den tidpunkt då sökanden först lämnade in sin ansökan om internationellt skydd i en medlemsstat.

53 Artikel 13.1 sista meningen i förordningen ska därför tolkas så, att den innebär att den medlemsstat vars yttre gräns har passerats utan tillstånd av en tredjelandsmedborgare inte längre kan vara ansvarig enligt denna bestämmelse om fristen på tolv månader efter den otillåtna gränspassagen redan hade löpt ut den dag då sökanden först lämnade in en ansökan om internationellt skydd i en medlemsstat.

54 Under sådana förutsättningar ligger det i sakens natur att ett överklagande av ett beslut om överföring – vilket överklagande med nödvändighet måste ske efter det att beslutet har meddelats sökanden och således efter det att en ansökan om internationellt skydd lämnats in – inte kan ha någon betydelse för beräkningen av fristen i artikel 13.1 i Dublin III-förordningen.

55 I en sådan situation som i det nationella målet, där en ansökan om internationellt skydd lämnas in mindre än tolv månader efter det att den berörda personen utan tillstånd passerat en medlemsstats gräns. utgör regeln i artikel 13.1 sista meningen i Dublin III-förordningen inte något hinder för att tillämpa detta kriterium om ansvar för prövningen.

56 Vad därefter angår fristen i artikel 29.2 i Dublin III-förordningen följer det av förhållandet mellan de olika punkterna i denna artikel att frånvaron av varje form för precisering i denna bestämmelse av tidpunkten för när denna frist börjar löpa innebär att artikeln enbart preciserar följderna av att fristen för att verkställa överföringen i artikel 29.1 i förordningen har löpt ut (se, analogt, dom av den 29 januari 2009, Petrosian, C-19/08, EU:C:2009:41, punkt 50).

57 I artikel 29.1 i Dublin III-förordningen beaktas dock följderna av ett eventuellt överklagande genom att det föreskrivs att sexmånadersfristen för att verkställa överföringen börjar löpa efter det att det slutliga beslutet i fråga om överklagande eller omprövning med suspensiv verkan fattades i enlighet med artikel 27.3 i nämnda förordning.

58 Den omständigheten att ett överklagande sker, vilket, såsom i det nationella målet, getts suspensiv verkan, innebär att fristen för att verkställa överföringen i princip kommer att löpa ut först sex månader efter det att det fattats ett slutligt beslut med anledning av överklagandet.

59 Mot denna bakgrund ska den femte frågan besvaras enligt följande. Artikel 13.1 andra meningen i Dublin III-förordningen, jämförd med artikel 7.2 i samma förordning, ska tolkas så, att ett överklagande av ett beslut om överföring saknar betydelse för beräkningen av den frist som föreskrivs i nämnda artikel 13.1.

60 Artikel 29.1 och 29.2 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att ett sådant överklagande innebär att den frist som anges i dessa bestämmelser börjar löpa först efter det att det fattats ett slutligt beslut med anledning av överklagandet, inbegripet att den nationella domstolen beslutar att begära förhandsavgörande hos EU-domstolen, såvitt nämnda överklagande har suspensiv verkan i enlighet med artikel 27.3 i samma förordning.

Rättegångskostnader

61 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

1) **Artikel 27.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat, jämförd med skäl 19 i samma förordning, ska tolkas så, att en sökande av internationellt skydd vid ett överklagande av ett beslut om överföring kan åberopa en felaktig tillämpning av det kriterium om ansvar, vid otillåten passage av en medlemsstats gräns, för prövningen av ansökan om internationellt skydd, vilket anges i artikel 13.1 i nämnda förordning.**

2) **Artikel 13.1 i förordning nr 604/2013 ska tolkas så, att en tredjelandsmedborgare vars inresa har tolererats av myndigheterna i en första medlemsstat som ställts inför en exceptionellt stor tillströmning av tredjelandsmedborgare som vill resa genom denna medlemsstat för att lämna in en ansökan om internationellt skydd i en annan medlemsstat, utan att uppfylla de inresevillkor som i princip krävs i denna första medlemsstat, ska anses ”utan tillstånd [ha] passerat” nämnda första medlemsstats gräns i den mening som avses i denna bestämmelse.**

3) **Artikel 13.1 andra meningen i förordning nr 604/2013, jämförd med artikel 7.2 i samma förordning, ska tolkas så, att ett överklagande av ett beslut om överföring saknar betydelse för beräkningen av den frist som föreskrivs i nämnda artikel 13.1.**

   Artikel 29.1 och 29.2 i nämnda förordning ska tolkas så, att ett sådant överklagande innebär att den frist som anges i dessa bestämmelser börjar löpa först efter det att det fattats ett slutligt beslut med anledning av överklagandet, inbegripet att den nationella domstolen beslutar att begära förhandsavgörande hos Europeiska unionens domstol, såvitt nämnda överklagande har suspensiv verkan i enlighet med artikel 27.3 i samma förordning.

Underskrifter